

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorozanta:	Mgr. Bc. Kristýna Cibulková
Téma práce:	Neplatnost a neúčinnost právních úkonů v insolvenčním řízení
Rozsah práce:	79 stran vlastního textu

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma je aktuální, autorka si jej zvolila v rámci zaměření na insolvenční problematiku, v níž se jedná o téma na pomezí práva hmotného a procesního, což ovšem nijak není na překážku, když procesní ukotvení předmětné regulace je určující. Aktuálnost sama o sobě pak spočívá v tom, že jde o problematiku novou jednak co do úpravy vlastního insolvenčního zákona, kde je problematice právních jednání dlužníka in fraudem creditoris po roce 2008 věnována mimořádná pozornost, vedle toho je ovšem pro autorku nutné akceptovat novost vlastí hmotněprávní úpravy neplatnosti právních jednání v občanském zákoníku. V tomto směru hodnotím volbu tématu jednoznačně pozitivně, co bych snad z pozice oponenta vytkl, že recipuje formální opožděnost insolvenční úpravy a drží se pojmu právního úkonu, s nímž se již hmotné právo rozřehnilo. Povaha dané dílčí úpravy není jen aktuální, ale nabízí i možnosti srovnání, resp. zhodnocení vývoje daného institutu v porovnání s tradiční podobou ještě staré rakouské úpravy, v níž měla relevantní novelizace obdobné místo jako je tom dnes u insolvenčního zákona.

Z pohledu procesního práva i práva insolvenčního se jedná o téma užší, specifické, což klade na autorku zvýšené nároky, zejména co do volby metody a následně vymezení a naplnění priorit. Autorka se snaží téma zpracovat komplexně, což by si rozhodně zasloužilo. V tomto směru však jako celek práce není zpracováním přelomovým, ale spíše konvenčním; je škoda, že možnost udat v tomto směru tón autorka nevyužila.

Hodnocení oponenta: Výběr tématu práce hodnotím z výše uvedených důvodů pozitivně. Zpracování tématu vyžaduje specifický a náročný přístup.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování tématu vyžaduje jak znalosti insolvenčního řízení jako takového, tak související obecné znalosti z oblasti hmotného práva, a to jak teoretické, tak ryze praktické. Jedině tak může autorka v očekávaném směru vyhovět kritériím náročnosti na kvalitu zpracování a výstup v podobě výsledného textu.

Autorka se při zpracování tématu uchýlila jak k právně hermeneutickým metodám odpovídajícím potřebné systematické práce, za použití metody analytické v kombinaci s metodou gramatickou. Autorka se věnuje obecným otázkám i zvláštním aspektům; není opominut ani určitý historický pohled, byť je stručný. Rozsáhlejší mohlo být zpracování recentní aplikační praxe, případně i určité srovnávací ohlédnutí po tom, jak se s danou problematikou vypořádává zahraniční úprava (ať historicky podmíněno rakouská, německá či jiná).

Hodnocení oponenta: V případě autorky lze u daného tématu hovořit o odpovídající úrovni náročnosti a práce je tedy v daném ohledu vyhovující.

3. Formální a systematické členění práce

Formálně autorka práci člení do sedmi kapitol (vedle úvodu a závěru), doplněných seznamem zkratk a použitých zdrojů a konečně dvoujazyčným resumé.

Z formálního a systematického členění práce plyne, že autorka se pečlivě soustředila na strukturu práce, aby rovnoměrně postihla všechny aspekty zvoleného tématu, a to jak procesní, tak spíše hmotněprávní. Práce se zaměřuje v každé z kapitol na specifické otázky, základem práce je úvodní dvojice kapitol 1 a 2, kde se autorka věnuje pojmům neplatnosti, resp. neúčinnosti právních jednání (úkonů). Další tři kapitoly lze označit jako vztahové, když se práce věnuje postižení vazeb jednak mezi neplatností a neúčinností právních jednání, jednak mezi *lex specialis* (ins. zákonem) a *lex generalis* (obč. zákoník). Navazující dvě kapitoly se pak zabývají vlastní problematikou neplatnosti (poměrně stručně) a neúčinnosti právních jednání dle ins. zákona (kapitola sedmá je pak skutečným jádrem práce). Práce je završena stručným závěrem.

V práci podává autorka vcelku úspěšně výklad jak obecných, tak zvláštních otázek, komplexním a přehledným způsobem – v tomto směru je mé hodnocení práce pozitivní. V čem je můj pohled kritický, je, že autorka nevyužila možnosti zabývat se více (ryze) procesní stránkou věci, tedy mezemi a možnostmi uplatnění nároků plynoucích z daných vadných právních jednání v insolvenčním řízení. V tomto směru je práce jakýmsi popisnějším zpracováním tématu z pohledu určeného formálním vymezením dané problematiky, zatímco výše očekávané komplexní a zásadní zpracování by žádalo ještě o jednu úroveň širší řešení.

Hodnocení oponenta: Uvedené členění odpovídá zvolenému komplexnímu zpracování a lze je akceptovat bez zásadních výhrad.

4. Vyjádření k práci

Celkově je práce zpracována na solidní úrovni, působí přehledně a obsahuje vlastní řešení autorky.

Práce danou právní úpravu pouze nepopisuje, snaží se ji i hodnotit, byť je možno ve výše naznačeném směru možné konstatovat, že autorka plně nevyužila možnosti dané zvoleným tématem i metodami.

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Úspěšné
Samostatnost při zpracování tématu	Prokazatelná
Logická stavba práce	Odpovídá zadanému tématu
Práce s literaturou včetně citací	Odpovídající
Hloubka provedené analýzy	Odpovídající
Úprava práce	Přehledná
Jazyková a stylistická úroveň	Vyhovující

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

Pro obhajobu kladu tyto otázky:

- 1) Autorka se zaměřuje logicky na úpravu speciální danou ins. zákonem, rovněž ale postihuje i pozdější obecnou úpravu hmotněprávní. Jaké je pro ni s ohledem na jisté rozdíly nejzásadnější legislativní opatření pro insolvenční zákon pro futuro, resp. jak hodnotí kompatibilitu obou režimů (především neúčinnosti)?
- 2) Řešení situace popsané na str. 45 in fine – je možno pokládat dlužníkem vyžádaný souhlas za stoprocentní řešení dané situace?
- 3) K polemice na str. 66 - pozn. 168 – má autorka pro řešení dané situace nějaké hodnotící stanovisko, jež by se opíralo o cizí insolvenční úpravu?
- 4) V závěru na str. 77 in fine autorka správně popisuje jeden z neuralgických bodů souběhu právních úprav, a je si vědoma nutnosti jeho řešení – jaké by bylo to ideální?

Doc. JUDr. Petr Smolík, Ph.D.
oponent

V Praze dne 31. října 2019